EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 19.6.2024
COM(2024) 608 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Kreikan talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 608 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Kreikan talous-, sosiaali-, työllisyys-, rakenne- ja finanssipolitiikasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263[1] ja erityisesti sen 3 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011[2] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241[3], jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjotaan jäsenvaltioille rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen, eli kyse on EU:n rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti tukivälineellä edistetään talouden ja yhteiskunnan elpymistä ja kestävien uudistusten ja investointien toteuttamista. Tarkoituksena on erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen sekä jäsenvaltioiden talouksien häiriönsietokyvyn vahvistaminen. Tukiväline auttaa myös vahvistamaan julkista taloutta ja vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, parantamaan EU:n alueellista yhteenkuuluvuutta ja tukemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon jatkamista.

---

1 EUVL L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

(2) REPowerEU-asetuksella[4], joka annettiin 27 päivänä helmikuuta 2023, pyritään poistamaan asteittain EU:n riippuvuus Venäjältä tuotavista fossiilisista polttoaineista. Tällä tavoin edistetään energiaturvallisuutta ja monipuolistetaan EU:n energiahuoltoa sekä lisätään samalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, energian varastointikapasiteettia ja energiatehokkuutta. Kreikka on lisännyt kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa uuden REPowerEU-luvun voidakseen rahoittaa keskeisiä uudistuksia ja investointeja, jotka edistävät REPowerEU-tavoitteiden saavuttamista.

(3) Komissio antoi 16 päivänä maaliskuuta 2023 tiedonannon *EU:n pitkän aikavälin kilpailukyky vuoden 2030 jälkeen*[5] tarjotakseen tietoa politiikkaa koskevien päätösten tueksi ja luodakseen perusedellytykset kasvun lisäämiselle. Tiedonannossa kilpailukyky määritellään yhdeksän toisiaan vahvistavan tekijän avulla. Näistä tekijöistä yksityisen pääoman saatavuus, tutkimus ja innovointi, koulutus ja osaaminen sekä sisämarkkinat nousevat esiin uudistusten ja investointien kannalta ensisijaisina politiikan painopisteinä, joiden avulla voidaan vastata olemassa oleviin tuottavuushaasteisiin ja parantaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden pitkän aikavälin kilpailukykyä. Tiedonannon jatkoksi komissio antoi 14 päivänä helmikuuta 2024 *Sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskevan vuosikertomuksen*[6]. Kertomuksessa esitetään yksityiskohtaisesti Euroopan sisämarkkinoiden kilpailuvahvuudet ja haasteet ja seurataan vuotuista kehitystä yksilöityjen yhdeksän kilpailukykyä edistävän tekijän mukaisesti.

(4) Komissio hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2023 vuotuisen selvityksen kestävästä kasvusta 2024[7]. Tämä käynnisti vuoden 2024 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Selvityksessä määritetyt painopisteet, jotka Eurooppa-neuvosto hyväksyi 22 päivänä maaliskuuta 2024, rakentuvat kilpailukykyisen kestävyyden neljän ulottuvuuden ympärille. Komissio antoi 21 päivänä marraskuuta 2023 lisäksi asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella vuodeksi 2024 varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Kreikka kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joissa saattaa olla epätasapainoja tai niiden uhka ja joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Komissio antoi samana päivänä myös lausunnon Kreikan alustavasta talousarviosuunnitelmasta vuodeksi 2024. Niin ikään komissio antoi suosituksen euroalueen talouspolitiikkaa koskevaksi neuvoston suositukseksi sekä ehdotuksen vuoden 2024 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi suosituksen 12 päivänä huhtikuuta 2024 ja ehdotuksen 11 päivänä maaliskuuta 2024.

(5) EU:n uusi talouden ohjausjärjestelmä tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2024. Ohjausjärjestelmään sisältyy uusi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1263 talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta. Lisäksi siihen sisältyy muutettu liiallisia alijäämiä koskevan

---

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27 päivänä helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) N:o 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

menettelyn täytäntöönpanosta annettu asetus (EY) N:o 1467/97 ja muutettu jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksistä annettu direktiivi 2011/85/EU[8]. Uuden ohjausjärjestelmän tavoitteet ovat julkisen velan kestävyys sekä kestävä ja osallistava kasvu, joihin pyritään julkisen talouden asteittaisen vakauttamisen sekä uudistusten ja investointien avulla. Sillä lisätään kansallista omistajuutta ja keskipitkän aikavälin painotusta sekä parannetaan noudattamisen valvonnan vaikuttavuutta ja johdonmukaisuutta. Kunkin jäsenvaltion olisi toimitettava neuvostolle ja komissiolle kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma. Kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmat sisältävät jäsenvaltion finanssipolitiikkaa, uudistuksia ja investointeja koskevat sitoumukset neljän tai viiden vuoden aikajänteellä jäsenvaltion vaalikauden säännönmukaisesta kestosta riippuen. Kansallisiin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisiin suunnitelmiin sisältyvien nettomenopolkujen[9] olisi täytettävä asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset, kuten vaatimus saada julkinen velka uskottavalle alaspäin suuntautuvalle polulle tai pitää se tällaisella polulla viimeistään sopeutuskauden päättyessä taikka saada se pysymään maltillisella tasolla alle 60 prosentissa suhteessa BKT:hen ja vaatimus saada julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen laskemaan alle 3 prosentin viitearvon ja/tai pysymään sen alapuolella keskipitkällä aikavälillä. Jos jäsenvaltio sitoutuu toteuttamaan asianmukaisen uudistusten ja investointien kokonaisuuden asetuksessa (EU) 2024/1263 säädettyjä kriteerejä noudattaen, sopeutuskautta voidaan pidentää enintään kolmella vuodella. Tukeakseen näiden suunnitelmien laatimista komission on määrä lähettää [21 päivänä kesäkuuta] 2024 jäsenvaltioille ohjausta suunnitelmien ja myöhemmin toimitettavien vuotuisten edistymisraporttien sisällöstä ja toimittaa niille asetuksen (EU) 2024/1263 5 artiklan nojalla julkisen talouden sopeutusta koskevaa teknistä ohjausta (tarvittaessa viiteurat ja tekniset tiedot). Jäsenvaltioiden olisi toimitettava keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmansa 20 päivään syyskuuta 2024 mennessä, paitsi jos jäsenvaltio ja komissio sopivat määräajan pidentämisestä kohtuullisella ajanjaksolla. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava kansallisten parlamenttiensa osallistuminen sekä itsenäisten finanssipolitiikan instituutioiden, työmarkkinaosapuolten ja tilanteen mukaan muiden kansallisten sidosryhmien kuuleminen.

(6) Vuonna 2024 talouspolitiikan koordinoinnin eurooppalainen ohjausjakso kehittyy edelleen rinnan elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon kanssa. Se, että elpymis- ja palautumissuunnitelmat pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön, on edelleen olennaisen tärkeää eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten politiikkatavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat auttavat vastaamaan

---

8 Neuvoston asetus (EU) 2024/1264, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1265, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun direktiivin 2011/85/EU muuttamisesta (EUVL L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Nettomenot sellaisina kuin ne on määritelty 29 päivänä huhtikuuta 2024 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklassa (EUVL L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Nettomenoilla tarkoitetaan julkisia menoja ilman i) korkomenoja, ii) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, iii) unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, iv) unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja, v) työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä vi) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

tuloksellisesti kaikkiin viime vuosina annetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Vuosien 2019, 2020, 2022 ja 2023 maakohtaiset suositukset ovat yhtä lailla tärkeitä tarkistettaessa, päivitettäessä tai muutettaessa elpymis- ja palautumissuunnitelmia asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti.

(7) Kreikka toimitti 27 päivänä huhtikuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohtaa noudattaen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Komissio arvioi asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjä arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 13 päivänä heinäkuuta 2021 päätöksen Kreikan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä[10]. Päätöstä muutettiin 8 päivänä joulukuuta 2023 asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohdan nojalla niin, että siinä otettiin huomioon ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen enimmäisrahoitusosuuden päivitys ja siihen sisällytettiin REPowerEU-luku[11]. Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti tehty komission päätös siitä, että Kreikka on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.

(8) Kreikka toimitti 30 päivänä huhtikuuta 2024 vuoden 2024 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2024 vakausohjelmansa asetuksen (EY) N:o 1466/97 4 artiklan 1 kohtaa noudattaen. Asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaisesti vuoden 2024 kansallisessa uudistusohjelmassa otetaan huomioon myös Kreikan puolivuosittainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

(9) Komissio julkaisi 19 päivänä kesäkuuta 2024 Kreikkaa koskevan vuoden 2024 maaraportin[12]. Siinä arvioidaan Kreikan edistymistä neuvoston vuosina 2019–2023 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja selvitetään, miten Kreikka on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa yksilöidään puutteita sellaisten haasteiden osalta, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelma ei vastaa lainkaan tai joihin se vastaa vain osittain, sekä tuodaan esiin uusia ja kehittymässä olevia haasteita. Maaraportissa arvioidaan myös Kreikan edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien EU:n yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

(10) Komissio on tehnyt asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla Kreikasta perusteellisen tarkastelun. Mainitun asetuksen soveltamiseksi Kreikan makrotalouden haavoittuvuuksista tehdyn komission henkilöstön arvioinnin tärkeimmät havainnot julkaistiin huhtikuussa 2024[13]. Komissio totesi 19 päivänä kesäkuuta 2024, että Kreikalla on makrotalouden epätasapainoja. Vuonna 2023 sillä havaittiin olevan

---

10 Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2021, Kreikan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä (ST10152/2021).

11 Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 8 päivänä joulukuuta 2023, Kreikan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 13 päivänä heinäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta (ST15831/1/2023).

12 SWD(2024) 608 final.

13 SWD(2024) 102 final.

liiallisia epätasapainoja. Kreikassa on haavoittuvuustekijöitä, jotka liittyvät suureen julkiseen velkaan ja järjestämättömien lainojen suureen määrään tilanteessa, jossa työttömyys on korkea. Nämä haavoittuvuudet ovat edelleen merkityksellisiä, mutta ne ovat vähentyneet huomattavasti ja niiden odotetaan vähenevän edelleen, mutta ulkoinen rahoitusasema on edelleen heikko. Julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen on edelleen supistunut, ja vaikka se on edelleen suuri, lähes 162 prosenttia vuonna 2023, velkakestävyyteen kohdistuvat lyhyen aikavälin riskit vaikuttavat vähäisiltä. Nimellisen BKT:n kasvu on ollut merkittävä tekijä velkasuhteen nopeassa supistumisessa viime vuosina, mutta julkisen talouden rahoitusaseman odotetun paranemisen odotetaan varmistavan, että velka supistuu edelleen. Vaihtotaseen alijäämä, joka oli kasvanut huomattavasti vuosina 2020–2022, supistui merkittävästi vuonna 2023, mutta se on edelleen suuri, kun kotimainen kysyntä oli vilkasta. Vaihtotaseen odotetaan paranevan tänä ja ensi vuonna vain vähän, sillä investointien voimakkaan kasvun ennustetaan pitävän tuonnin korkeana. Myös erittäin negatiivinen ulkomainen nettovarallisuusasema suhteessa BKT:hen parani viime vuonna nimellisen BKT:n nopean kasvun ansiosta, mutta se on edelleen EU:n heikoin. Järjestämättömien lainojen määrä on vähentynyt voimakkaasti viime vuosina ja jatkoi laskuaan vuonna 2023, mutta järjestämättömien lainojen hoitaminen pankkisektorin ulkopuolella on edelleen hidasta, minkä vuoksi ne edelleen rasittavat taloutta. Työllisyys kasvoi ja työttömyys väheni edelleen, mutta on edelleen suhteellisen korkea. Vuosia jatkuneet politiikkatoimet ja laajat rakenneuudistukset ovat selvästi suosineet havaittujen haavoittuvuuksien vähentämistä. Varovaisen finanssipolitiikan virityksen ylläpitäminen ja elpymis- ja palautumissuunnitelman oikea-aikaisen täytäntöönpanon jatkaminen ovat edelleen ratkaisevan tärkeitä kilpailukyvyn parantamiseksi ja talouden tasapainottamisen varmistamiseksi, myös ulkoisen rahoitusaseman osalta.

(11) Eurostatin vahvistamien tietojen[14] perusteella Kreikan julkisen talouden alijäämä, joka vuonna 2022 oli 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, supistui 1,6 prosenttiin vuonna 2023, ja julkinen velka, joka vuoden 2022 lopussa oli 172,7 prosenttia suhteessa BKT:hen, supistui vuoden 2023 loppuun mennessä 161,9 prosenttiin.

(12) Neuvosto suositti[15] 12 päivänä heinäkuuta 2022, että Kreikka varmistaa vuonna 2023 maltillisen finanssipolitiikan erityisesti rajoittamalla kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvun pienemmäksi kuin keskipitkän aikavälin potentiaalinen tuotannon kasvu[16], kun otetaan huomioon jatkettu väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta paenneille ihmisille. Lisäksi suositettiin, että Kreikka mukauttaisi juoksevia menoja tilanteen muuttuessa. Kreikalle suositettiin myös, että se lisää julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen, ottaen huomioon REPowerEU-aloite, muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin varojen avulla. Komission estimaattien mukaan finanssipolitiikan viritys[17] oli vuonna 2023 elvyttävä (0,5 % suhteessa

[14] Eurostat, Euro Indicators, 22.4.2024.

[15] Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2022, Kreikan vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Kreikan vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 334, 1.9.2022, s. 60).

[16] Komission kevään 2024 ennusteen perusteella Kreikan keskipitkän aikavälin potentiaaliseksi tuotannon kasvuksi vuonna 2023 arvioidaan nimellisin luvuin 4,5 prosenttia kymmenen vuoden keskimääräisen reaalisen potentiaalisen kasvuvauhdin ja vuoden 2023 BKT-deflaattorin perusteella.

[17] Finanssipolitiikan viritys määritellään parametriksi, jolla mitataan julkisen talouden perusrahoitusaseman vuotuista muutosta. Sen avulla pyritään arvioimaan taloudellista sysäystä, joka

BKT:hen) tilanteessa, jossa inflaatio oli korkea. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä) oli finanssipolitiikan virityksen vuonna 2023 kiristävä vaikutus, joka oli 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen ja neuvoston suosituksen mukainen. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kiristävä vaikutus johtuu siitä, että energian hintojen noususta kärsiville kotitalouksille ja yrityksille tarkoitettujen (kohdennettujen ja kohdentamattomien) hätätukitoimenpiteiden kustannukset ovat vähentyneet (2,7 prosentilla suhteessa BKT:hen). Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen (ilman harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä) kasvua vauhdittivat eläkkeet sisältävät sosiaaliset tulonsiirrot. Vuonna 2023 elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla EU:n varoilla rahoitettavat menot olivat 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kansallisesti rahoitetut investoinnit olivat 2,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 eli ne lisääntyivät 0,2 prosenttiyksikköä vuoteen 2022 verrattuna. Kreikka rahoitti lisäinvestointeja elpymis- ja palautumistukivälineestä ja muilla EU:n varoilla. Se rahoitti julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen, kuten uusien uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa sähköverkossa, mitä edistettiin parantamalla siirtoinfrastruktuuria, sekä tarjoamalla pk-yrityksille rahoitustukea digitaalisten ratkaisujen omaksumiseksi. Näitä investointeja rahoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä ja muilla EU:n varoilla.

(13) Vuoden 2024 vakausohjelmaan sisältyvät keskeiset kehitysarviot voidaan tiivistää seuraavasti. Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana olevan makrotalouden skenaarion mukaan reaalisen BKT:n kasvu on 2,5 prosenttia vuonna 2024 ja 2,6 prosenttia vuonna 2025 ja YKHI-inflaatio 2,6 prosenttia vuonna 2024 ja 2,0 prosenttia vuonna 2025. Julkisen talouden alijäämän suhteessa BKT:hen odotetaan vuonna 2024 supistuvan 1,2 prosenttiin ja vuonna 2025 0,9 prosenttiin. Julkisen talouden velan on määrä supistua suhteessa BKT:hen vuoden 2024 loppuun mennessä 152,7 prosenttiin ja vuoden 2025 loppuun mennessä 146,3 prosenttiin. Vakausohjelmaan ei sisälly vuoden 2025 jälkeiseen aikaan ulottuvia kehitysarvioita julkisesta taloudesta.

(14) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan reaalinen BKT kasvaa 2,2 prosenttia vuonna 2024 ja 2,3 prosenttia vuonna 2025 ja YKHI-inflaatio on 2,8 prosenttia vuonna 2024 ja 2,1 prosenttia vuonna 2025.

(15) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan vuonna 2024 julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on 1,2 prosenttia ja julkisen talouden velan on määrä vuoden 2024 loppuun mennessä supistua suhteessa BKT:hen 153,9 prosenttiin. Alijäämän supistuminen vuonna 2024 johtuu pääasiassa sosiaalietuuksien vähäisestä kasvusta tulojen kasvuun verrattuna. Komission estimaattien perusteella finanssipolitiikan virityksen ennakoidaan vuonna 2024 olevan elvyttävä, 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(16) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, jäljempänä ’avustukset’, rahoitetaan vuonna 2024

---

annetaan joko kansallisesti rahoitetulla tai EU:n talousarviosta rahoitetulla finanssipolitiikalla. Finanssipolitiikan viritystä mitataan erona, joka muodostuu seuraavien välille: i) keskipitkän aikavälin potentiaalinen kasvu ja ii) perusmenojen (ilman harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä) muutos. Perusmenoista on jätetty pois covid-19-kriisiin liittyvät väliaikaiset hätätoimenpiteet, mutta niihin on sisällytetty elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin (avustukset), ja muilla EU:n varoilla rahoitettavat menot.

menoja määrä, joka on 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, kun vuonna 2023 avustuksilla rahoitettujen menojen määrä oli 1,0 prosenttia suhteessa BKT:hen. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla rahoitettavat menot mahdollistavat laadukkaiden investointien ja tuottavuutta lisäävien uudistusten tekemisen ilman suoraa vaikutusta Kreikan julkisen talouden rahoitusasemaan ja julkiseen velkaan. Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan on odotettavissa, että elpymis- ja palautumistukivälineen lainoilla taataan sekä vuonna 2023 että vuonna 2024 menoja määrä, joka on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen.

(17) Neuvosto suositti[18] 14 päivänä heinäkuuta 2023 Kreikalle, että se varmistaisi vuonna 2024 finanssipolitiikan maltillisuuden erityisesti rajoittamalla kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen nimelliskasvun[19] enintään 2,6 prosenttiin. Jäsenvaltioita kehotettiin vuoden 2023 talousarvioita toteuttaessaan ja vuoden 2024 alustavia talousarviosuunnitelmia laatiessaan ottamaan huomioon, että komissio ehdottaisi neuvostolle alijäämäperusteisten liiallisia alijäämiä koskevien menettelyjen käynnistämistä vuoden 2023 toteutumatietojen perusteella. Komission kevään 2024 talousennusteessa Kreikan kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen ennakoidaan vuonna 2024 kasvavan 1,8 prosenttia[20] eli suositeltua enimmäiskasvua vähemmän. Tämä vastaa neuvoston suositusta.

(18) Lisäksi neuvosto suositti, että Kreikka purkaa voimassa olevat hätätilanteen energiatukitoimenpiteet ja käyttää saatavat säästöt julkisen talouden alijäämän supistamiseen mahdollisimman pian vuosina 2023 ja 2024. Neuvosto täsmensi vielä, että jos uusi energian hinnan nousu edellyttää uusia tai jatkettuja tukitoimenpiteitä, Kreikan olisi varmistettava, että ne kohdennetaan haavoittuvassa asemassa olevien kotitalouksien ja yritysten suojelemiseen, että julkisella taloudella on toimenpiteisiin varaa ja että kannustimet energiansäästöön säilyvät. Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan hätätilanteen energiatukitoimenpiteiden nettomääräiset talousarviokustannukset[21] ovat suhteessa BKT:hen 0,0 prosenttia vuonna 2023, 0,1 prosenttia vuonna 2024 ja 0,1 prosenttia vuonna 2025. Erityisesti korotetun lämmitysavustuksen ja dieselpolttoainetta koskevan erityisveron palauttamisen maataloustuottajille oletetaan pysyvän voimassa vuosina 2024 ja 2025, vaikkakin niiden vaikutus on vähäinen.[22] Hätätilanteen energiatukitoimenpiteet ennakoidaan purettavan mahdollisimman pian vuosina 2023 ja 2024. Tämä vastaa neuvoston suositusta.

---

18 Neuvoston suositus, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2023, Kreikan vuoden 2023 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Kreikan vuoden 2023 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 312, 1.9.2023, s. 67).

19 Nettomääräisillä perusmenoilla tarkoitetaan kansallisesti rahoitettuja menoja ilman i) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, ii) korkomenoja, iii) suhdanteesta johtuvia työttömyysmenoja sekä iv) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

20 Tässä otetaan huomioon kertaluontoiset toimenpiteet, joiden osuus on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja jotka liittyvät luonnonkatastrofien vaikutusten lieventämiseen tarkoitettuihin menoihin (0,2 % suhteessa BKT:hen vuonna 2023, samoin luonnonkatastrofien jälkeisiin menoihin). Neuvosto mainitsi 14 päivänä heinäkuuta 2023 myös Italiaa toukokuussa 2023 koetelleet tuhoisat tulvat ja totesi, että tulvien yhteydessä annetun suoran hätätilanteen tuen kustannukset otettaisiin huomioon myöhemmin arvioitaessa julkista taloutta koskevien neuvoston suositusten noudattamista ja että ne katsottaisiin periaatteessa kertaluontoisiksi ja väliaikaisiksi toimenpiteiksi. Vastaavaa lähestymistapaa on noudatettu Kreikassa tapahtuneiden tulvien osalta.

21 Luku kuvaa kyseisten toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, tulot ja menot mukaan lukien, mutta ilman mahdollisia energiantoimittajien windfall-voitoista kannettavia verotuloja.

22 Toimenpiteillä, jotka Kreikan mukaan pysyvät voimassa vuoden 2024 loppuun asti, oletetaan komission kevään 2024 talousennusteessa olevan periaatteessa vaikutus talousarvioon myös vuonna 2025.

(19) Lisäksi neuvosto suositti, että Kreikka jatkaa kansallisesti rahoitettuja julkisia investointeja ja varmistaa elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten ja muiden EU:n varojen tuloksellisen käytön erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseksi. Komission kevään 2024 talousennusteessa kansallisesti rahoitettujen julkisten investointien ennakoidaan vuonna 2024 kasvavan 2,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen (kun ne vuonna 2023 olivat 2,6 % suhteessa BKT:hen). Tämä johtuu EU:n rakennerahastojen ohjelmakausien ajoituksesta. Erityisesti EU:n yhteisrahoitusosuuden uuden ohjelman mukaisista investoinneista oletetaan olevan suurempi kuin edellisen ohjelmakauden mukaisista investoinneista. Tämän vuoksi investointeihin osoitetut yhteisrahoitetut kansalliset menot vähenevät. Julkisen talouden sopeutus vuonna 2024 ei johdu ensi sijassa investointien vähenemisestä. Näiden lisätekijöiden perusteella arvioidaan, että julkiset investoinnit vuonna 2024 ovat neuvoston suosituksen mukaisia. EU:n varoilla rahoitettavien julkisten menojen, elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla rahoitettavat menot mukaan lukien, odotetaan puolestaan vuonna 2024 kasvavan 3,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen (kun ne vuonna 2023 ovat olleet 2,5 % suhteessa BKT:hen).

(20) Vuonna 2025 julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on komission kevään 2024 talousennusteen mukaan ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella 0,8 prosenttia olettaen, että politiikka pysyy muuttumattomana. Alijäämän supistuminen vuonna 2025 johtuu pääasiassa korkomenojen vähenemisestä ja julkisen sektorin palkkamenojen vähäisestä kasvusta. Julkisen talouden velan on määrä supistua suhteessa BKT:hen niin, että se on vuoden 2025 lopussa 149,3 prosenttia. Julkisen talouden velkasuhteen supistuminen vuonna 2025 johtuu pääasiassa perusylijäämän ja nimellisen BKT:n kasvusta sekä velkakannan korjauseristä. Maltillisen finanssipolitiikan pitäisi osaltaan vahvistaa myös ulkoista rahoitusasemaa.

(21) Kreikan on edelleen mahdollista vahvistaa veropoliittista kehystään elpymis- ja palautumissuunnitelman osana toteutettujen parhaiden käytäntöjen ja uudistusten pohjalta – mukaan lukien uudistus, jolla pyrittiin tehostamaan Kreikan toimia verovilpin torjumiseksi – houkutellakseen lisää investointeja ja kaventaakseen siten investointivajetta, joka on edelleen merkittävä. Erityisesti EU:n parhaiden käytäntöjen mukaisen verotusta koskevan laajemman ennakkopäätösjärjestelmän käyttöönotto voisi tehdä olemassa olevan verolainsäädännön tulkinnasta läpinäkyvää veronmaksajien kannalta ja lisätä siten oikeusvarmuutta sijoittajien kannalta. Lisäksi tehostamalla toimia riippumattoman julkisista tuloista vastaavan viranomaisen valmiuksien lisäämiseksi erityisesti vahvistamalla sen itsemääräämisoikeutta henkilöstöresurssiensa hallinnassa ja kehittämisessä voitaisiin auttaa lisäämään edelleen verosäännösten noudattamista.

(22) Kreikka on toteuttanut edelleen toimia julkishallintonsa nykyaikaistamiseksi, mutta sen tehokkuutta on vielä varaa parantaa. Julkishallinnon koko ja kustannukset ovat vuoden 2010 jälkeen toteutetun huomattavan sopeutuksen jälkeen pitkälti vastanneet EU:n keskiarvoa. Kreikan julkisen sektorin palkkamenot pysyivät vakaina vuonna 2023 eli 10,8 prosentissa suhteessa BKT:hen, mikä on hieman yli EU:n keskiarvon (10,2 % suhteessa BKT:hen), kun otetaan huomioon ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2010 toteutetut palkankorotukset. Vuoden 2024 alussa voimaan tulleet korvausten mukautukset, jotka koskivat myös johtotehtäviä, olivat sopusoinnussa yhtenäisen palkkataulukon kanssa, koska niitä sovellettiin koko julkishallinnossa. Jotta nämä saavutukset voidaan turvata tulevaisuudessa, on keskeistä i) varmistaa, että yhtenäisen palkkataulukon soveltamista jatketaan ja samalla säilytetään nykyinen

henkilöstömäärä soveltamalla edelleen vakituisen henkilöstön palkkaamista koskevaa sääntöä ”yksi sisään, yksi ulos”, ja ii) säilyttää vuonna 2022 käyttöön otettu väliaikaisen henkilöstön enimmäismäärä. Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää julkishallinnon tehokkuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä, mukaan lukien vuonna 2023 hyväksytyn monitasoisen hallintokehyksen perustaminen. Kehys, mukaan lukien suunnitellut hallintorakenteet ja tietojärjestelmä, on tarkoitus ottaa täysimääräisesti käyttöön vuonna 2024, jolloin keskus-, alue- ja paikallistason välisen koordinoinnin odotettujen parannusten odotetaan toteutuvan.

(23) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa vuoteen 2026 mennessä. Niiden odotetaan auttavan vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Koska aikataulu on näin tiukka, nopea eteneminen suunnitelman ja siihen kuuluvan REPowerEU-luvun tuloksellisessa täytäntöönpanossa on olennaisen tärkeää, jotta Kreikan pitkän aikavälin kilpailukykyä voidaan parantaa vihreän ja digitaalisen siirtymän avulla niin, että samanaikaisesti varmistetaan myös sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Jotta suunnitelman sitoumukset voidaan toteuttaa elokuuhun 2026 mennessä, on tärkeää, että Kreikka jatkaa uudistusten toteuttamista ja investointien nopeuttamista puuttumalla viivästysriskeihin ja varmistamalla samalla vahvat hallinnolliset valmiudet. Kreikan viranomaiset ovat toteuttaneet toimenpiteitä täytäntöönpanon parantamiseksi ja hallinnollisten valmiuksien tehostamiseksi, kun taas elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy lisää erityistoimenpiteitä, joiden odotetaan edistävän tämän tavoitteen saavuttamista. Kreikan erityisiä haasteita ovat muun muassa i) pitkät oikeudenkäyntimenettelyt julkisia hankintamenettelyjä koskevien oikeudellisten vaatimusten käsittelyssä, mikä saattaa viivästyttää investointien suunniteltua valmistumispäivää myöhemmäksi kuin elokuu 2026; ii) omistusoikeuksien hidas siirto; ja iii) heikko koordinointi, erityisesti kun on kyse investoinneista ja uudistuksista, jotka ulottuvat yhden ministeriön toimivallan ulkopuolelle jääviin politiikanaloihin. Paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen elpymis- ja palautumissuunnitelman onnistuneeseen täytäntöönpanoon.

(24) Kreikan edellytetään osana asetuksen (EU) 2021/1060 18 artiklassa tarkoitettua koheesiopolitiikan rahastojen väliarviointia tarkastelevan kutakin koheesiopolitiikan ohjelmaa viimeistään maaliskuussa 2025 ottaen huomioon muun muassa haasteet, jotka on määritetty vuoden 2024 maakohtaisissa suosituksissa, sekä kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa. Väliarviointi muodostaa kussakin ohjelmassa perustan EU-rahoituksen lopulliselle jakamiselle. Kreikka on edistynyt koheesiopolitiikan ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, mutta vielä on jäljellä haasteita. Kreikan syrjäisemmillä alueilla kasvu on edelleen hidasta, ja kaupunkialueiden ja muiden kuin kaupunkialueiden väliset erot ovat merkittäviä. Koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon nopeuttaminen sekä hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen kansallisella ja alueellisella tasolla on ratkaisevan tärkeää. Ohjelmassa sovitut toimintalinjat pätevät edelleen. Erityisesti yritysten innovointivalmiuksien parantaminen ja keskittyminen kohdennettuun yritystukeen ovat olennaisen tärkeitä kilpailukyvyn parantamiseksi. Osana vihreää siirtymää tarvitaan investointeja jätehuoltoon kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi ja kaatopaikkojen vähentämiseksi. On olennaisen tärkeää parantaa vesihuoltoa

kokonaisvaltaisesti siten, että parannustoimet kattavat vesi- ja jätevesihuollon, energian talteenoton, digitalisaation, veden uudelleenkäytön, sadeveden ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvan kestävän suolanpoiston. Energiasiirtymä edellyttää uusiutuvan energian osuuden lisäämistä, varastointiratkaisuja ja energiatehokkuuden parantamista sekä energiaköyhyyteen puuttumista. Lisäksi puhtaan kaupunkiliikenteen osuuden lisääminen on keskeisen tärkeää hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Koheesiopolitiikan ohjelmissa olisi edelleen investoitava osaamiseen kattavan strategian pohjalta, toteutettava lapsitakuu, edistettävä laadukkaita ja kohtuuhintaisia pitkäaikaishoitopalveluja ja sosiaalista asuntotarjontaa sekä edistettävä marginalisoituneiden yhteisöjen, kuten romanien ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden, aktivointia ja sosiaalista integroitumista työmarkkinoille. Koheesiopolitiikan ohjelmien väliarvioinnin yhteydessä on syytä kiinnittää enemmän huomiota ilmastonmuutokseen liittyvien riskien ehkäisemiseen ja niihin varautumiseen. Kreikka voisi myös hyödyntää Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä koskevaa aloitetta tukeakseen teollisuuden muutosta, erityisesti puhtaan energian tuotantoa ja varastointia, vihreää merenkulkua ja bioteknologiaa sekä vihreiden ja digitaalisten taitojen kehittämistä.

(25) Niiden taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden lisäksi, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ja muilla EU:n varoilla vastataan, Kreikalla on useita talouskasvuun, sääntelykehykseen ja työvoiman osaamisen kehittämiseen liittyviä lisähaasteita, joihin vastaaminen voisi parantaa maan kilpailukykyä. Vaikka työllisyysaste onkin kohonnut, se on EU:n alhaisimpia, ja pääsy työmarkkinoille on edelleen haastavaa erityisesti naisille ja nuorille. Kreikka on viime vuosina toteuttanut myös elpymis- ja palautumissuunnitelman yhteydessä koulutukseen liittyviä toimia opetussuunnitelmien tarkistamiseksi sekä pehmeää osaamista ja digitaalisia taitoja käsittelevien kurssien sisällyttämiseksi niihin. Perustaidot ovat kuitenkin edelleen erityisen heikolla tasolla, mikä heikentää työmarkkinatuloksia, tuottavuutta ja kilpailukykyä. Tästä on osoituksena 15-vuotiaiden oppilaiden matematiikassa, lukemisessa ja luonnontieteissä saavuttamat tulokset, jotka ovat heikentyneet jyrkästi vuodesta 2012 lähtien ja lukeutuvat OECD:n viimeisimmän kansainvälisen oppimistulosten arviointiohjelman tutkimuksen mukaan EU:n alhaisimpiin. Alisuoriutuvien oppilaiden suuri ja kasvava osuus myös muita suotuisammassa asemassa olevien keskuudessa sekä huippuoppilaiden pieni osuus viittaavat siihen, että koulutusjärjestelmässä on laatua ja yhdenvertaisuutta koskevia rakenteellisia haasteita. Lisäksi Kreikka sijoittuu EU:n jäsenvaltioiden joukossa viimeiseksi varhaiskasvatukseen osallistumisessa, jonka on todettu vaikuttavan myönteisesti myöhempiin koulutustuloksiin. Kreikan koulutustuloksia heikentävät haasteet voivat liittyä i) koulutusjärjestelmän alirahoitukseen; ii) yrittäjyysosaamiseen, pehmeään osaamiseen ja monialaisiin taitoihin voimakkaasti keskittyvien osaamispohjaisten opetus- ja oppimismenetelmien liian vähäiseen painottamiseen; iii) koulujen vähäiseen itsemääräämisoikeuteen; ja iv) opettajien järjestelmällisen arvioinnin puuttumiseen.

(26) Julkisten palvelujen parantaminen sekä talouden ja finanssipolitiikan kestävyyden ja ilmastokestävyyden lisääminen ovat edelleen tärkeitä painopisteitä. Tältä osin on mahdollista parantaa edelleen valtion omaisuuden hallinnointia muun muassa nykyaikaistamalla valtion omistamia yrityksiä ja kehittämällä julkista kiinteistökantaa. Tietyissä valtion omistamissa yrityksissä on onnistuttu toteuttamaan joitakin uudistuksia, jotka ovat auttaneet lisäämään toiminnallista joustavuutta ja kaupallista riippumattomuutta, vahvistamaan yritysten sisäisiä hallintovalmiuksia ja parantamaan hankinta-, palkitsemis- ja palkkauspolitiikkoja ja -prosesseja. Tällaisten käytäntöjen toistaminen myös muissa valtion omistamissa yrityksissä auttaisi niitä tuottamaan lisää

arvoa sekä yhteiskunnalle että taloudelle. Kreikan omaisuudenhoitoyhtiöllä (Hellenic Corporation of Assets and Participations) ja sen tytäryhtiöillä on keskeinen rooli tällaisen valtion omaisuuden hoitamisessa. Parhaillaan pohditaan, miten yhtiön tehokkuutta ja vaikuttavuutta voitaisiin edelleen parantaa esimerkiksi lisäämällä sen organisaatiovalmiuksia ja toimintakykyä sekä vahvistamalla sen operatiivista riippumattomuutta ja sisäistä investointiosaamista.

(27) Ympäristölupamenettelyjen hitaus, joka johtuu muun muassa sääntelyn puutteista, haittaa edelleen investointeja keskus- ja aluetasolla. Ympäristöluvat ovat olennainen osa kaikentyyppisten investointien yleistä lupaprosessia, ja ympäristölupamenettely on monimutkainen ja pitkäkestoinen. Uusiutuviin energialähteisiin ei edelleenkään sovelleta ympäristöluokitusta tai edellytyksiä, jotka määräävät, missä olosuhteissa vain vähäisiä ympäristövaikutuksia aiheuttavalle teolliselle toiminnalle voidaan myöntää lupa. Olisi myös määritettävä kriteerit tapauksille, joihin voidaan soveltaa yksinkertaistettua lupamenettelyä, jos niihin liittyy vain vähäisiä muutoksia. Koska näiden ongelmien ratkaisemista edistäviä sääntelytoimia ei ole toteutettu, aiemmin tehdyillä lainsäädännön parannuksilla, joilla on pyritty siihen, että ympäristöluvat perustuisivat järkevämpiin ja riskiperusteisempiin kriteereihin, ei ole ollut vaikutusta. Näiden toteuttamatta olevien sääntelytoimien toteuttamisella voisi olla olennainen vaikutus sekä uusien että muutettujen/uusittujen lupien ympäristöarviointien kestoon ja laatuun asianomaisten investointien osalta. Vaikka sääntelykehys yksityisen sektorin ympäristöarvioijien käyttöönottamiseksi on saatu valmiiksi, asiaan liittyvää rekisteriä ei vielä hyödynnetä eikä järjestelmää ole vielä otettu käyttöön. Sääntelykehyksen loppuun saattaminen hyväksymällä puuttuva sekundaarilainsäädäntö ja sertifioitujen yksityisten ympäristöarvioijien järjestelmän ottaminen käyttöön auttaisivat vahvistamaan Kreikan liiketoimintaympäristöä, koska näiden toimien odotetaan vähentävän ympäristölupamenettelyn pullonkauloja ja lisäävän sijoittajien luottamusta. Edellä mainittujen politiikkatoimien uskotaan helpottavan investointeja, joiden uskotaan lisäävän tuottavuutta ja laajentavan vientipohjaa ja siten vähentävän tuontiriippuvuutta, parantavan kasvunäkymiä ja tukevan ulkoista tasapainottamista ja varantoepätasapainon poistamista.

(28) Huolimatta ponnisteluista, joita Kreikka on toteuttanut erityisesti lisäämällä uusiutuvien energialähteiden osuutta kokonaissähköntuotannossa, se on edelleen erittäin riippuvainen fossiilisista polttoaineista, sillä vuonna 2022 öljyn osuus sen energialähteiden yhdistelmästä oli 55 prosenttia ja kaasun 20 prosenttia. Vaikka Kreikan tarkistettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan lisätty REPowerEU-luku sisältää useita uudistuksia ja investointeja, joiden odotetaan nopeuttavan Kreikan hiilestä irtautumista, on edelleen perusteltua toteuttaa lisätoimia, joilla vähennetään Kreikan riippuvuutta fossiilisista polttoaineista. Kreikan ajoneuvokanta on yksi EU:n vanhimmista, ja uusiutuvien energialähteiden käyttö liikenteessä on edelleen hyvin vähäistä. Tämän seurauksena Kreikan liikennesektori on edelleen yksi suurimmista hiilidioksidipäästöjen aiheuttajista. Kunnianhimoisempi politiikka voisi edistää liikennesektorin sähköistämisen nopeuttamista. Tähän voisi sisältyä niiden ajoneuvoluokkien laajentaminen, joiden on kansallisen ilmastolain mukaisesti siirryttävä polttomoottoreista sähkömoottoreihin, sekä voimakkaasti saastuttavien ajoneuvojen käytöstäpoiston täytäntöönpano.

(29) Luonnonkatastrofien yleistyminen ja vakavuus ovat rasittaneet voimakkaasti Kreikan pelastuspalvelujärjestelmää. Vuonna 2023 Kreikkaa koettelivat vakavat maastopalot ja tulvat, jotka vaativat kuolonuhreja ja aiheuttivat katastrofaalisia vahinkoja luonnonympäristölle sekä laajoja tuhoja omaisuudelle ja infrastruktuurille. Elpymis- ja

palautumissuunnitelman ja koheesiorahastojen investointien pelastuspalveluihin odotetaan lisäävän katastrofivalmiuksia. Ennaltaehkäisytoimia voidaan kuitenkin edelleen vahvistaa. Uudistukset ja investoinnit, joilla parannetaan varhaisvaroitusjärjestelmän, ilmastokestävyyden varmistavan infrastruktuurin ja muiden riskienehkäisytoimenpiteiden vaikuttavuutta ja toimivuutta, voisivat täydentää varautumistoimenpiteitä ja auttaa vähentämään tulevien luonnonkatastrofien aiheuttamia vahinkoja. Lisäksi investoinneissa voitaisiin keskittyä toimiin, joilla kehitetään häiriönsietokykyä parantamalla ennaltaehkäisyä ja varautumista sekä käyttämällä ekosysteemilähtöisiä lähestymistapoja.

(30) Koska euroalueen jäsenvaltioiden taloudet ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa ja koska ne myötävaikuttavat yhdessä talous- ja rahaliiton toimintaan, neuvosto suositti vuonna 2024, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat – myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiensa kautta – toimia euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen noudattamiseksi. Suositukset 1, 2 ja 3 auttavat Kreikkaa noudattamaan ensimmäistä, toista, kolmatta, neljättä ja viidettä euroalueelle annettua suositusta.

(31) Komission suorittama perusteellinen tarkastelu ja epätasapainojen olemassaoloa koskevat komission päätelmät huomioon ottaen asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1, 2 ja 3. Suosituksessa 1 tarkoitetuilla toimenpiteillä autetaan korjaamaan haavoittuvuuksia, jotka liittyvät julkiseen velkaan, ulkoiseen rahoitusasemaan ja järjestämättömiin lainoihin. Suosituksissa 2 ja 3 tarkoitetuilla toimenpiteillä tuetaan BKT:n potentiaalista kasvua ja edistetään siten myös suosituksen 1 noudattamista. Suosituksilla 1, 2 ja 3 myötävaikutetaan sekä epätasapainojen korjaamiseen että euroalueelle annetun suosituksen noudattamiseen johdanto-osan 30 kappaleen mukaisesti.

SUOSITTAA, että Kreikka toteuttaa vuosina 2024 ja 2025 toimia, joilla se

1. toimittaa keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman oikeaan aikaan; uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia noudattaen rajoittaa nettomenojen[23] kasvun vuonna 2025 tasolle, jolla julkinen velka saadaan uskottavasti lasku-uralle keskipitkällä aikavälillä ja jolla julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen pidetään perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon alla; parantaa edelleen verojärjestelmän investointiystävällisyyttä vahvistamalla sen oikeusvarmuutta ja lisäämällä edelleen veroviranomaisen toiminnallista riippumattomuutta hallinnoida ja kehittää henkilöresurssejaan. varmistaa julkishallinnon tehokkuuden niin, että se pystyy houkuttelemaan oikeanlaista osaamista ja säilyttämään johdonmukaisuuden yhtenäisen palkkataulukon kanssa, ja ottaa käyttöön monitasoisen hallintokehyksen; varmistaa, että ulkoinen rahoitusasema paranee tasaisesti edistämällä tasapainoista kasvua ja tukemalla tuottavia kotimaisia investointeja; jatkaa pankkien ja luotonhallinnoijien hallussa olevien järjestämättömien lainojen määrän vähentämistä muun muassa parantamalla edelleen sähköisiä huutokauppaprosesseja epäonnistuneiden huutokauppojen osuuden vähentämiseksi;

[23] Asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklan 2 kohdan mukaan ’nettomenoilla’ tarkoitetaan julkisia menoja ilman korkomenoja, harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja sekä työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

2. parantaa hallinnollisia valmiuksia hallinnoida EU:n varoja, nopeuttaa investointeja ja ylläpitää uudistusten täytäntöönpanovauhtia; puuttuu ilmeneviin viivästyksiin, jotta se voi jatkaa elpymis- ja palautumissuunnitelman ja siihen kuuluvan REPowerEU-luvun nopeaa ja tuloksellista täytäntöönpanoa varmistaen näin, että uudistukset ja investoinnit saadaan päätökseen viimeistään elokuussa 2026; nopeuttaa koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanoa; väliarvioinnin yhteydessä keskittyy edelleen sovittuihin toimintalinjoihin ja pyrkii vastaamaan paremmin tarpeisiin, jotka liittyvät ilmastonmuutokseen liittyvien riskien ennaltaehkäisyyn ja niihin varautumiseen, ottaen samalla huomioon Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä koskevan aloitteen tarjoamat mahdollisuudet kilpailukyvyn parantamiseen;

3. parantaa kilpailukykyä puuttumalla perustaidoista alisuoriutumiseen, vahvistamalla valtion varojen hallinnointia ja saattamalla valmiiksi ympäristölupia koskevan sääntelykehyksen;

4. vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista nopeuttamalla liikennesektorin hiilestä irtautumista; vahvistaa luonnonkatastrofien hallintaa ottamalla käyttöön tehokkaan varhaisvaroitus- ja riskienehkäisyjärjestelmän.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja